ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ
ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Βρυξέλλες, 23.6.2026
COM(2026) 292 final

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

όσον αφορά την άσκηση της εξουσίας να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις που ανατίθεται στην Επιτροπή δυνάμει της οδηγίας 1999/62/ΕΚ

1. Εισαγωγή

Η οδηγία 1999/62/ΕΚ περί επιβολής τελών στα οχήματα που χρησιμοποιούν έργα οδικής υποδομής ([1]), όπως τροποποιήθηκε τελευταία με την οδηγία (ΕΕ) 2025/2459 ([2]) (στο εξής: οδηγία), ρυθμίζει την επιβολή οδικών τελών στην Ένωση. Η οδηγία εφαρμόζει τις αρχές «ο χρήστης πληρώνει» και «ο ρυπαίνων πληρώνει» στις οδικές μεταφορές.

Η οδηγία εξουσιοδοτεί την Επιτροπή να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις σε ορισμένες περιπτώσεις για περίοδο πέντε ετών από τις 24 Μαρτίου 2022. Σύμφωνα με την οδηγία, η Επιτροπή οφείλει να εκπονήσει έκθεση σχετικά το αργότερο εννέα μήνες πριν τη λήξη της περιόδου των πέντε ετών.

Σύμφωνα με το άρθρο 9δ της οδηγίας, ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις για την τροποποίηση των ακόλουθων παραρτημάτων, προκειμένου να διασφαλίζεται ότι αντικατοπτρίζουν την επιστημονική και τεχνική πρόοδο:

- το παράρτημα 0, για τον καθορισμό των ορίων εκπομπών για τις κατηγορίες Euro,
- τους τύπους των σημείων 4.1 και 4.2 του παραρτήματος ΙΙΙα, σχετικά με τις ελάχιστες απαιτήσεις για τον καθορισμό τέλους εξωτερικού κόστους για την ατμοσφαιρική ρύπανση και την ηχορύπανση,
- τα ποσά που προσδιορίζονται στους πίνακες των παραρτημάτων ΙΙΙβ και ΙΙΙγ, τα οποία καθορίζουν τιμές αναφοράς για τα τέλη εξωτερικού κόστους για την ατμοσφαιρική ρύπανση, την ηχορύπανση και τις εκπομπές CO_2.

Σύμφωνα με το άρθρο 7γβ παράγραφος 4 της οδηγίας, η Επιτροπή, υπό ορισμένες συνθήκες, πρέπει επίσης να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις για να τροποποιεί το παράρτημα ΙΙΙγ της οδηγίας όσον αφορά τις τιμές αναφοράς του τέλους εξωτερικού κόστους για τις εκπομπές CO_2, λαμβάνοντας υπόψη την πραγματική τιμή άνθρακα που εφαρμόζεται στα καύσιμα οδικών μεταφορών στην Ένωση. Στο πλαίσιο αυτό, το άρθρο 7γβ παράγραφος 4 της οδηγίας απαιτεί από την Επιτροπή να αξιολογήσει, έως τις 25 Μαρτίου 2027, την εφαρμογή και την αποδοτικότητα της επιβολής τελών εξωτερικού κόστους για τις εκπομπές CO_2, καθώς και τη συνοχή με την οδηγία 2003/87/ΕΚ σχετικά με τη θέσπιση συστήματος εμπορίας δικαιωμάτων εκπομπής αερίων θερμοκηπίου εντός της Κοινότητας ([3])και την οδηγία 2003/96/ΕΚ ([4]) του

([1]) Οδηγία 1999/62/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ης Ιουνίου 1999, περί επιβολής τελών στα οχήματα που χρησιμοποιούν έργα οδικής υποδομής (ΕΕ L 187 της 20.7.1999, σ. 42, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/1999/62/oj).

([2]) Οδηγία (ΕΕ) 2025/2459 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Νοεμβρίου 2025, για την τροποποίηση της οδηγίας 1999/62/ΕΚ όσον αφορά την παράταση της περιόδου κατά την οποία είναι δυνατή για τα βαρέα οχήματα μηδενικών εκπομπών η εφαρμογή σημαντικά μειωμένων τιμών για τα τέλη υποδομής ή τα τέλη χρήσης ή απαλλαγών από την καταβολή τους, (ΕΕ L, 2025/2459, 4.12.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2025/2459/oj).

([3]) Οδηγία 2003/87/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Οκτωβρίου 2003, σχετικά με τη θέσπιση συστήματος εμπορίας δικαιωμάτων εκπομπής αερίων θερμοκηπίου εντός της Κοινότητας και την τροποποίηση της οδηγίας 96/61/ΕΚ του Συμβουλίου (ΕΕ L 275 της 25.10.2003, σ. 32, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2003/87/oj).

[4] Οδηγία 2003/96/ΕΚ του Συμβουλίου, της 27ης Οκτωβρίου 2003, σχετικά με την αναδιάρθρωση του κοινοτικού πλαισίου φορολογίας των ενεργειακών προϊόντων και της ηλεκτρικής ενέργειας (ΕΕ L 283 της 31.10.2003, σ. 51, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2003/96/oj).

Συμβουλίου, και, με βάση την εν λόγω αξιολόγηση, να υποβάλει, όπου ενδείκνυται, νομοθετική πρόταση τροποποίησης του εν λόγω άρθρου. Σύμφωνα με την ίδια διάταξη, σε περίπτωση που το άρθρο 7γβ της οδηγίας δεν έχει τροποποιηθεί αναλόγως έως την 1η Ιανουαρίου 2027, αλλά η οδηγία 2003/87/ΕΚ ή η οδηγία 2003/96/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου έχει τροποποιηθεί κατά τρόπο που έχει ως αποτέλεσμα την αποδοτική εσωτερίκευση τουλάχιστον μέρους του εξωτερικού κόστους των εκπομπών CO2 από τις οδικές μεταφορές, η Επιτροπή εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις που τροποποιούν το παράρτημα IIIγ της οδηγίας, προκειμένου να προσαρμόσει τις τιμές αναφοράς του τέλους εξωτερικού κόστους για τις εκπομπές CO_2, λαμβάνοντας υπόψη την πραγματική τιμή άνθρακα που εφαρμόζεται στα καύσιμα οδικών μεταφορών στην Ένωση. Στο άρθρο 9δ, δεύτερο εδάφιο της οδηγίας προσδιορίζεται ότι οι τροποποιήσεις αυτές πρέπει να περιορίζονται στο να εξασφαλιστεί ότι το ύψος του τέλους εξωτερικού κόστους για τις εκπομπές CO_2 δεν υπερβαίνει τα αναγκαία για την εσωτερίκευση του εν λόγω εξωτερικού κόστους για τις εκπομπές CO_2 από τις οδικές μεταφορές. Στο πλαίσιο αυτό, η Επιτροπή διεξάγει επί του παρόντος μελέτη σχετικά με την τιμολόγηση του άνθρακα στα διόδια και τα τέλη χρήσης, με στόχο την αξιολόγηση της εφαρμογής και της συνοχής τους με την εμπορία εκπομπών και τη φορολογία της ενέργειας. Η ολοκλήρωση της μελέτης έχει προγραμματιστεί για το τέλος του 2026.

Η επιστημονική και τεχνική βάση για τις τιμές στα παραρτήματα που αναφέρονται στο άρθρο 9δ, καθώς και στα παραρτήματα V και VI, είναι το εγχειρίδιο για το εξωτερικό κόστος των οδικών μεταφορών. Πρέπει να σημειωθεί, εν προκειμένω, ότι η Επιτροπή θα δημοσιεύσει κατά το δεύτερο εξάμηνο του 2026 επικαιροποίηση του εν λόγω εγχειριδίου.

2. Νομική βάση της έκθεσης

Η παρούσα έκθεση απαιτείται βάσει του άρθρου 9ε παράγραφος 2 της οδηγίας, το οποίο περιορίζει την εξουσιοδότηση της Επιτροπής για περίοδο πέντε ετών από τις 24 Μαρτίου 2022, με δυνατότητα να ανανεωθεί σιωπηρά για περίοδο ίδιας διάρκειας. Η παρούσα έκθεση καλύπτει την περίοδο από τις 24 Μαρτίου 2022 έως την ημερομηνία έγκρισης της παρούσας έκθεσης.

3. Χρήση της εξουσιοδότησης

Η εξουσία να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις που ανατίθεται στην Επιτροπή δυνάμει του άρθρου 9ε παράγραφος 2 της οδηγίας δεν έχει ακόμη ασκηθεί. Ο πρώτος λόγος είναι το γεγονός ότι η κατ' εξουσιοδότηση πράξη που αναφέρεται στο άρθρο 7γβ παράγραφος 4 της οδηγίας πρέπει να εξετάζεται μόνο σε περίπτωση που η οδηγία 2003/87/ΕΚ ή η οδηγία 2003/96/ΕΚ έχει τροποποιηθεί κατά τρόπο που έχει ως αποτέλεσμα την αποδοτική εσωτερίκευση τουλάχιστον μέρους του εξωτερικού κόστους των εκπομπών CO_2 από τις οδικές μεταφορές και ότι το άρθρο 7γβ δεν έχει τροποποιηθεί έως τις 1 Ιανουαρίου 2027. Η αξιολόγηση αυτή βρίσκεται επί του παρόντος σε εξέλιξη. Ο δεύτερος λόγος είναι η απουσία σημαντικής επιστημονικής ή τεχνικής προόδου που θα μπορούσε να είχε ληφθεί υπόψη (δηλαδή επικαιροποίηση του εγχειριδίου).

Η εξουσία έκδοσης κατ' εξουσιοδότηση πράξεων παραμένει σημαντική, πρώτον, προκειμένου να διασφαλίζεται η προσαρμογή των τιμών αναφοράς που ορίζονται στο παράρτημα IIIγ της

οδηγίας, λαμβανομένης υπόψη της αξιολόγησης που πρέπει να διενεργεί η Επιτροπή σύμφωνα με το άρθρο 7γβ παράγραφος 4 της οδηγίας υπό το πρίσμα της τροποποίησης της οδηγίας 2003/87/ΕΚ και της εφαρμογής του νέου συστήματος εμπορίας δικαιωμάτων εκπομπής (ΣΕΔΕ2)[5]· και, δεύτερον, προκειμένου να διατηρείται η δυνατότητα επικαιροποίησης ορισμένων παραρτημάτων ώστε να αντικατοπτρίζεται η πλέον πρόσφατη επιστημονική και τεχνική πρόοδος. Όπως προαναφέρθηκε, η Επιτροπή θα δημοσιεύσει κατά το δεύτερο εξάμηνο του 2026 την επικαιροποίηση του εγχειριδίου για το εξωτερικό κόστος των οδικών μεταφορών.

4. Συμπέρασμα

Όπως αναφέρεται στο τμήμα 3, η εξουσιοδότηση στην Επιτροπή εξακολουθεί να είναι σημαντική για την αποτελεσματική εφαρμογή της οδηγίας 1999/62/ΕΚ.

Η Επιτροπή καλεί το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο να λάβουν γνώση της παρούσας έκθεσης.

[5]Οδηγία (ΕΕ) 2023/959 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 10ης Μαΐου 2023, για την τροποποίηση της οδηγίας 2003/87/ΕΚ σχετικά με τη θέσπιση συστήματος εμπορίας δικαιωμάτων εκπομπής αερίων θερμοκηπίου εντός της Ένωσης και της απόφασης (ΕΕ) 2015/1814 σχετικά με τη θέσπιση και τη λειτουργία αποθεματικού για τη σταθερότητα της αγοράς όσον αφορά το σύστημα εμπορίας δικαιωμάτων εκπομπής αερίων θερμοκηπίου της Ένωσης (ΕΕ L 130 της 16.5.2023, σ. 134, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2023/959/oj).